

Spreektekst AO Koninkrijksrelaties 12 november 2014

12 nov 2014 in Politiek, Algemeen, VVD, Koninkrijksrelaties, Spreekteksten

Voorzitter,

Allereerst wil ik even stil staan bij de heftige regenbuien op Sint Maarten die grote impact hebben gehad op het land. Het is goed om te lezen dat de Nederlandse Mariniers zich daar ingezet hebben om de nooddiensten te ondersteunen. Want hoewel we soms hardgrondig van mening verschillen zijn dit soort calamiteiten een zorg van iedereen. Kan de minister aangeven of er nog verzoeken voor ondersteuning op Sint Maarten zijn geweest en hebben we daar invulling aan kunnen geven?

Ik maak me ook ten aanzien van de bestuurlijke ontwikkelingen grote zorgen over Sint Maarten. Alle seinen staan op rood en dat was al het geval bij de conclusies van het recente PWC rapport. En dat was niet het eerste rapport waaruit de zorgen ten aanzien van de integriteit van bestuur van Sint Maarten aan de orde is geweest. Ik begin maar willekeurig:

Het WODC-rapport "Georganiseerde criminaliteit en de rechtshandhaving op St. Maarten" uit 2007 schrijft

“Controles van diensten zoals de belastingdienst en de douane zijn jaren slechts zeer beperkt uitgevoerd. De ondernemersactiviteiten die jarenlang gedoogd zijn om *push* factoren voor de economie te realiseren, hebben daarmee, bedoeld of onbedoeld, bijgedragen aan de geleenheidsstructuur voor het plegen van financiële criminaliteit.”

De Criminaliteits Beeld Analyse van 2012 zegt ondermeer:

“Tot slot kunnen grootschalige witwaspraktijken het vertrouwen in de rechtsstaat ondermijnen, doordat er bij investeringen in onroerend goed bijna altijd beroepsgroepen zoals advocaten, notarissen, fiscalisten, bestuurders en politici nodig zijn.”

Commissie Wit, genaamd “Doing the right things right” uit 2014 geeft aan:

“Het is de commissie uit gesprekken gebleken dat de individuele ministeriële verantwoordelijkheid zijn schaduwkanten heeft. Individuele ministers hebben in dit systeem de ruimte om op eigen houtje en dus ongecontroleerd door hun collega's beslissingen te nemen, waarvan de integriteit soms ernstig in twijfel kan worden getrokken.”

En tot slot uit het PWC rapport van 2014:

“The visible lapses in public integrity that plague the Government of Sint Maarten have raised considerable concern about the quality of governance in Sint Maarten, and have prompted a call

for an independent integrity assessment to benchmark existing policies, procedures, and practices against global standards.”

En dan wordt het ook tijd dat er orde op zaken gesteld gaat worden door Sint Maarten. Want er is niks nieuws onder de zon en de zorgen blijven onverminderd groot. Het was dan ook goed dat er een aanwijzing kwam ten aanzien van de screening van de Ministers op Sint Maarten. Juist omdat alle instituties onder vuur liggen. Dan is het juist goed om de nieuwe bestuurders boven alle twijfel verheven te hebben om een goede start te maken met het implementeren van de adviezen van ondermeer het PWC rapport.

En dan krijgen we een brief van de ministerraad van Sint Maarten. Deze brief is tekenend voor de ontkenning waarin dit bestuur van Sint Maarten zit.

Allereerst moet het me van het hart dat een brief van de ministerraad van een land gericht aan een parlement van een ander land wel bijzonder is. Nederland is namelijk geen deel van de discussie tussen het land Sint Maarten en de Rijksministerraad.

In de brief wordt er gesproken over “gelijkwaardig te zijn aan Nederland”. Dat is niet het geval voorzitter. Juist vanwege het statuut met daarin artikel 36 waardoor financiële verantwoordelijkheid bij de Nederlandse belastingbetaler komt te liggen en artikel 43 lid twee waardoor de verantwoordelijkheid komt te liggen bij de Koninkrijksregering met het adres Binnenhof Den Haag kan er geen sprake zijn van gelijkwaardigheid omdat Sint Maarten niet dezelfde risico's loopt als Nederland.

En deze brief is door de Minister-President van Sint Maarten ondertekend. En over deze Minister-president schrijft de commissie Wit het volgende:

“De ministers in de twee eerste kabinetten Wescot-Williams, de Minister-president inclusief, hebben nimmer voldaan aan de verplichting om bij de aanvang en na het einde van hun ambtsperiode een schriftelijke verklaring in te dienen. De ministers van het derde kabinet hebben, op één na, wel bij de aanvang van hun ambtsperiode de genoemde verklaring ingediend. Dit is echter niet tijdig geschied.”

De Minister-president heeft de Staten nimmer ter zake geïnformeerd.

De Minister-president heeft ook in strijd met de landsverordening verzuimd haar eigen opgave van zakelijke belangen, nevenfuncties en nevenwerkzaamheden aan de Raad van Advies en de Algemene Rekenkamer te doen toekomen.” Einde citaat

Voorzitter,

Alle zorgen over de goede implementatie van integriteitsregels zijn zeer terecht denk ik voorzitter! En het is bijna ongehoord dat Sint Maarten niet zou meewerken aan de screening en de verbetering van bestuur en de verbetering van de integriteit van bestuur. Het niet meewerken is tekenend in de lijn van niets doen en ik verwijs nog maar eens naar de verschillende rapporten uit mijn inbreng. De zittende macht van Sint Maarten heeft helemaal geen behoefte aan een

verbetering van de integriteit of aan meer transparantie. Dat moge duidelijk zijn uit de reactie van de huidige regering van Sint Maarten. Als er geen invulling wordt gegeven aan de aanwijzingen dan kunnen we gevoeglijk constateren dat het Statuut de prullenbak in kan, de schredder in! Dan hebben we een nieuwe staatkundige vorm. Voor de VVD is dat een prima uitgangspunt!

En als klap op de vuurpijl of mosterd na de maaltijd komt Aruba ook nog even met een motie over de aanwijzing van Sint Maarten. Alsof Aruba zelf geen problemen heeft... In de motie haalt Aruba de commissie Biesheuvel aan die zich uitgesproken heeft over benoemingen van ministers in de landen. Maar dat is alleen als aan alle voorwaarden van goed bestuur is voldaan. Als er dan sprake is van een rechterlijke onderzoek of een uitspraak dienen ministers en aspirant ministers, maar ook Statenleden onmiddellijk terug te treden. En dat zien we tot op heden op Aruba, Curaçao en Sint Maarten niet gebeuren...

Voorzitter, het is nu tijd om door te pakken en ik verwacht van de Rijksministerraad niets anders dan dat zij dat gaan doen.

Ten aanzien van de Isla, wil ik benadrukken dat bij de verkiezingen op Curaçao dit thema aan de orde is geweest. Mensen hebben kunnen kiezen en daarmee kunnen zij zelf hun toekomst bepalen. Het is niet dan aan de Rijksministerraad om in te grijpen zolang als de belangen van de andere landen binnen het Koninkrijk niet geschaad worden. Ik denk wel dat er andere opties zijn. Greentown zou een mooie optie kunnen zijn, maar dan moet de bevolking van Curaçao daar zelf voor kiezen.